

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 50 L - b.
 Negyed évre 25 L - b.
 Egy hóra . . . 9 L - b.
 Nyílttér sora 6 L - b.
 Bird. petitsora 3 L - b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Dienes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A Magyar Párt és az iskolakérdés.

A Magyar Párt intézőbizottsága a párt közgyűlési meghatalmazása alapján behatóan foglalkozik az iskolakérdéssel, meg pedig azon időszerűség alkalmából, hogy ez a kérdés a közismert miniszteri rendeletek révén is, meg a közeli parlamenti tárgyalásra előkészített törvénytervezetek folytán is nagyon előtérbe került. Egyébként napról-napra is észlelhető ennek a kérdésnek a magyar anyanyelvű lakossággal szemben való elintézetlensége s a kérdéssel vonatkozásban levő közéleti és magánéleti viszonyok teljes bizonytalansága. Szükséges tehát, hogy a magyarság összefoglaló politikai testülete egyrészt a saját népkisebbségi helyzete érdekében, másrészt az állami élettel való összhang érdekében, az ország döntő tényezőivel s elsősorban a kormánnyal olyan tárgyalási lehetőséget találjon, mely az iskolakérdésben is megnyugtató megállapodásokra vezessen.

A Magyar Párt intézőbizottsága ettől a szemponttól vezettetve, egy külön szakbizottságnak utasítást adott, hogy a részletes tárgyalási elveket kidolgozza. Együttal a maga részéről megjelölte azokat a főbb irányokat, melyeket a részletek kidolgozásánál mintegy alapelveként kell szemelött tartani. Ezek egyrészt a kérdés pedagógiai jelentőségére, másrészt annak politikai, államjogi és népjogi vonatkozásaira vannak figyelemmel.

Ami a pedagógiai jelentőséget illeti, ebben a tekintetben a Párt intézőbizottságának álláspontja az, hogy az összes magyar anyanyelvű lakosság saját anyanyelvén való oktatása nélkülözhetetlen s ezt intézményesen biztosítani szükséges. Azonban ezen az oktatási módszeren belül feltétlenül lehetővé kell tenni, hogy a román államnyelv tanítása a gyakorlati oktatás megfelelő eszközeivel történjék s az államnyelvet bizonyos iskolai végzettség eléréig a magyar nyelvű ifjúság tökéletesen elsajátítsa, az államnyelv irodalmát is jól ismerje. Ugyanezen kíváncsán tanítási eredményért az is szükséges, hogy az oktatás anyagából a szellemi tulterhelés elemeit kiküszöböljék és a modern tanítás módszerét alkalmazzák, másrészt pedig a korszerű praktikus ismeretek körét vegyék fel legtöbb tananyagul.

A politikai, államjogi és népjogi vonatkozásokban különösen azt tartja fontosnak a Magyar Párt intézőbizottsága, hogy az iskolafenntartás és iskoláztatás joga a magyar anyanyelvű népkisebbség teljes egészét megilletse, abból senki ki ne zárassék, aki ehhez a nyelvi közösséghez tartozik. Az iskolafenntartás és iskoláztatás jogát tehát úgy a magyarnyelvű egyházak, mint általában az összes magyar anyanyelvűek népkisebbsége részére úgy történelmi szerzett jogon, mint a népkisebbségi egyezmény által megadott jogcímeken feltétlenül igényelendőnek tartja. E tekintetben legsúlyosabb népjogi sérelemnek fog fel minden megszükitő értelmezést, vagy intézkedést s ennek a népjogi sérelemnek alkotmányos uton való elhárítását, vagy kiküszöbölését mindenkor legfőbb feladatának vallja.

Az elsorolt alapelvek szerint a részletes tárgyalási program kidolgozását a kiküldött szakbizottság megkezdte.

„Véres tavasz.”

A belgrádi Politika vezércikkben foglalkozik a bolgár komitácik mozgalmával és „Véres tavasz” címen a következőket írja:

— Bulgária véres tavaszra készül, legalább is az előjelek erre engednek következtetni. A Bulgáriából érkező hírek mind megegyeznek

abban, hogy a legközelebbi hónapokban megkezdődnek ismét a bandaharcok Macedóniában. A bolgároknak, úgy látszik, most tavasszal a legalkalmasabb az idő fegyverrel megoldani Macedónia kérdését. Nagy propagandát fejtenek ki akciójuk sikeréért és szervezett sorkatonasággal szállják meg a macedóniai keleti határt.

— Aki figyelemmel kíséri a bolgár politikai helyzetet, nem kételkedhet abban, hogy a kulisszák mögött komoly eseményeket készítenek elő. Intenzív munkával, a komitácikat újból felszerelték s mindenki készen áll a Macedóniába való betörésre.

Virányában országos összejövetelt tartott az Országos Védelmi Szövetség, ez alkalommal elkészültek az összes politikai és katonai tervek, melyekkel rendezni akarják Macedónia kérdését. Az üléseken maga Boris király is részt vett a kormány összes tagjaival, azonkívül Alexandrov Todor macedon felkelő vezér is megjelent a tanácskozáson. A megbeszélés szerint a bolgár fegyveres akció a tavasszal megindul, addig is széleskörű agitációt kezdenek, melynek hatáskörét a külföldre is kiterjesztik.

Támadások érdekében munkára szőlítják fel azokat a külföldön élő politikusokat, akik ezideig is tevékenyen részt vettek a macedon propaganda bizottságban. Nagy súlyt fektetnek arra, hogy az agitáció a legerősebb ott legyen, ahol a hangulat amúgy is az SHS királyság ellen fordult. De legelsősorban Anglia felé tájékoztódnak, mert az angol kormány figyelemmel kíséri a bulgáriai eseményeket.

IRODALOM.

+ A Vasárnapi Ujság febr. 24-iki száma.

A hunyadmegyei híres rablóbanda összes szereplőit mutatja be a Vasárnapi Ujság legújabb száma. Sikertől felvételüket közöl a brassói ref. egyház impozáns emlékünnepeiről, a Chamonixi teli Olimpiai részleteiről, továbbá a kolozsvári országos korcsolyaverseny bajnokairól. Szlovénzskóból az erdélyi magyar írók látogatására lerándult Mécs László és az erdélyi írók egy részének csoportképe szintén ott található a lap hasábjain. Ezenkívül még az érdekesebbnél érdekesebb képek egész sora kergeti egymást a lapban. Az irodalom és egyéb rovatok szokottan nívósak és változatosak. Egyes szám ára 15 leu.

+ Pap József első könyve. Pap Józsefnek, a Napkelet, Keleti Ujság és a Tűz hasábjairól jól ismert nevű kiváló erdélyi írónak március elején jelenik meg a Haladás b. t. kiadásában: *Első könyv* című kötete. A kötet tanulmány részben az író prózai műveit tartalmazza. A lapok hasábjairól ismert elbeszélések kivül a kötet számos eddig még meg nem jelent prózai írást ad. Pap József lírai színezetű, de azért mégis erősen realista látású novelláival stílusának modern frissességével külön álló hangot képvisel az erdélyi magyar irodalomban. Kötete a Minerva izléses kiállításában Kós Károly művészeti címlapjával fog megjelenni. Bolti ára 50 leu. A kötetre előjegyzéseket úgy a Minerva r.-t., mint a Haladás b. t. elfogad.

+ Erdélyország trónja előtt. Zagoni István széles háttérű történelmi novellát ad ily címen a Pásztortűz legfrisebb számában. Az egri hőst Dobó Istvánt állítja művészi erővel a novella középpontjába, Márki Sándor egy Attiláról szóló regénytemát ismertet. Dienes László: A régi ház címen finom hangú novellát írt, Boros György az erdélyi magyar irodalom hívatásáról cikkez. Ady Mariska Ady Endre szüleinél tett látogatásáról számol be és érde-

kes Ady-remiscenciákat mond el. N. Jackó Olga, Monostori Kamilló, Maksay Albert, Walter Gyula és a tragikusan elhalt Budinszky Nesztor versekkel szerepelnek. Makkay Sándor, Berde Mária most megjelent novellás kötete: A Vizen Holdat ismertetni. E mellett számos érdekes cikk és szemle egészíti ki a számot. Egyes szám ára 15 leu. Kérjen mutatványszámot.

NIREK

Szombat, febr. 23.

— Tea-est. A Konfirmáltak Egyesületének márc. 1-i tea-estélye iránt nem remélt érdeklődés mutatkozik. A program összeállítására még nem végleges, azonban az előjelekből ítélve olyan műsorról lesz szó, amilyen régen nem volt városunkban. Minden bizonnyal egyik kiemelkedő programpontra lesz az estnek Vakar Vilmos volt színművész magánjelenete. Az esten részt vesz egy amerikai vendég is, Laky Zsigmondné, amerikai ref. lelkes felelőse. A mint már említettük, a tea-estét a Vigadó alsó termeiben rendezik, mely alkalommal büffet is állítanak be.

— Teljes holdfogyatkozás. Szerdán, febr. 20-án teljes holdfogyatkozás volt, mely részben látható volt egész Európában. Nálunk kedvező, derült idő volt és így jól észlelhető volt. A fogyatkozás esti holdfeljötté előtt kezdődött, a feljövetelekor teljes homályban volt a hold. A fogyatkozás kezdete romániai időszámítás szerint d. u. 4 ó. 18 p., közepe 6 ó. 8 p. és vége 7 ó. 58 p. volt. Szépen volt látható, amint fokról-fokra nagyobbodott a hold fényes karéja, amíg végre teljesen eltűnt a föld árnyéka a hold korongjáról. Ez évben, aug. 14-én még újból lesz nálunk látható teljes holdfogyatkozás.

— Készüljétek az álarcos bála! Ez a felhívás azoknak szól, akik szeretik a jókedvet, akik egy éjszakát gond nélkül, bohósággal, igazi szórakozással akarnak eltölteni. A Jótékony Nőegylet álarcos bája a farsang szezonzáró mulatsága lesz. A rendezőség elén agilis urhölgyeink állnak, akik nagy apparátussal készülődnek a hushagyókédi álarcos-est minél nívósabbá emelésén.

— Iparosok Lapja. Rövid néhány hónapos mult után csaknem nélkülözhetetlen olvasmányává vált Románia magyar iparosságának ez tartalmas, nívós sajtóorgnum. A díszes kiállítású lap legújabb száma részletes cikkeken ismereti a közelmúltban lefolyt ipartestületi választásokat, a tudósítások egész sorozatát közli Erdély és a Bánság egész területének ipari eseményeiről, szakrovataiban pedig a hasznos tudnivalók tárházát foglalja magában. Az ötven oldalas lap pompás kiállítása a legszebb bizonyíték arra, hogy a gyorsan megszerzett népszerűséget a lap a legnagyobb aldozatkészséggel viszonzozza.

— Ne rángassátok a gyeplőt! A lovak gyeplőjének rángatása akárhányszor kocsinak megrogt, csunya szokása. Nem ütközünk ugyan meg rajta annyira, mint az irgalmatlan ostorozáson, pedig a lovaknak a gyeplővel való rángatása mondhatni kegyetlenebb kínzás, mint az ostorcsapás. A gyeplő rángatása miatt akárhányszor kisebesednek a ló szájszögletéi és ez a sebes, felette érzékeny szájat metsző fájdalommal éri minden újabb rángatás. Gondoljuk el hát, minő nagy kínzás annak az acélzablának napjában százszor és százszor ismételt rángatása.

— Dr. Lengyel Béla, bucaresti ügyvéd, volt országgyűlési képviselő irodáját Strada Vasile Lascar 184. szám alá helyezte át. Közelkedés: Gara de Nordtól 17-es villanyos, városból 9-es tóvasut, 16-os villanyos.

REGÉNYCSARNOK.

Bálványos bugása.

— Székelyföldi történelmi elbeszélés. —

Felei Fazekas Bertalan.

A férfinép a vályogból rakott várfalakon vár. Lefelé szegződik szemük: a várbavező utra. Ott vágat fel fehérlovon egy általtos. Az áldozati ménen. A hegy lábán lévő karámból, egyvágta-ban kell felfutni a pompás paripának. Feszülten figyelik felülről. Majdhogy megmámoreosodnak a vérüket forraló látástól. Maga szeretne rajtúlni mindenik. (Mert elsődleges gyönyörűség szüzménen vágatni. Ámde áldozatméneket táltosok ülhetnek meg csak. S a táltosok legelső lovasok mind.) Szörén üli meg lovát a lovas. Nyereg meg zabla nem éri az áldozandókat. A főtáltos mélyenfekvő hunyori szeme is felragyog. A felfelé ugató paripa szinte érzékeny égeti valóját.

Hirtelen böszmoraj. Mindenki meghökken. A véntáltos is megrázkódik. Az áldozatmén megbotlott. Kétlábra esett. Az általtos felrántja rögvést. Már lódul is tovább. De hiában. Mordul az ösztáltos:

— Baj leszén, rabonbánok. Még nem esett meg velem. Készen legyünk mindenre.

Kicsit busorcával, de „hadd jöjjön, aminek jönnie kell” módon indul a férfisereg a várudvar közepére. A máglyához. Elöl a táltos s a vezér. Mögöttük rabonbánok. Majd hunfiak, hunlegények s hunsubancok. Bálványosi hunnemzetiség. Lóra veti magát mindannyia.

Az ösztáltos előre lép. Arccal a máglyának. Mögötte mered egy általtos. Kemény karddal a kezében. Háttal a máglyának: arccal a várkapu felé.

A dohogó máglyán fellobog a láng.

Az áldozatmén beugrik a várkapun. Egy, a kapuban állott általtos kötőféken kapja. A lovas leugrik róla. Ő is kötőféken fogja a mént. Ketten vezetik elé a parádés paripát. Viháncol és táncol most is. A lovasok közötti sikátoron a máglyához érnek. Felnyerit fájdalmasan a fehérló. A lóserég visszanyerit busán. Királyimén s robotlovak bucsuznak egyik a mástól.

Főtáltos a máglya melletti körakásra emelkedik.

Az asszony nép hirtelen lábraáll. Keletre fordulnak. Keletnek néz mindenki. A véntáltos kitarja karjait.

Hatalmas kiáltás csap fel az égnek:

— Huj-huj-huj!

A főtáltos imát küld keletre. Végezetül: leesnek karjai.

Az asszony nép visszafordul.

Megsírül az ösztáltos is.

Kardtartó általtos főtáltosnak nyújtja a kardot. Főtáltos megmarkolja és megsuhogtatja. Majd megfordul és kelet felé vág vele. Ujra fordul s emeli kardját, hogy nyugatnak vágjon. De hirtelen göres kapja meg kezét. Esik a kard... de:

Kardtartó általtos megkapja szaporán s felnyújtva azt: nyugatra suhint egy nagyot.

A véntáltos leszédül a körakásról. Alig-alig vánszorogva: kunyhója felé tart.

(Folyt. köv.)

Városi mozi.

— A faraó hitveze. —

(A mozi-iroda közlése.) Február 27-én, szerdán este 1/2 9, csütörtökön, 28-án d. u. 1/2 6, este 1/2 9 órákor kerül bemutatásra *A faraó hitveze*, a világ legnagyobb filmje. Rendezte: Ernst Lubitsch; főszereplők: Emil Jannings, Paul Wegener, Harri Liedtke, Albert Bassermann, Dagny Serdes, Lydia Salomanova. — Samlak, Ethispia fejedelme, leányával felkeresi Aahmes faraót, hogy szövetségre lépjen vele. A székváros kapui előtt Ramphis, a faraó építőmesterének fia kiszabadítja kinzói kezéből Samlak leányának rabnóját, Theomist, a gyönyörű görög hajadont és apja házánál rejtli el. Samlak leánya panaszt emel a faraónál rabnője eltűnése miatt. A faraó megígéri, hogy a rabnőt előkeríti. Ez sikerül is neki, de a görög leányt Ramphissal együtt halálra ítéli. Theomis azonban meghódítja a zsarnok szívet és a leány kedvéért megkegyelmez Ramphisnak, de életfogytiglani kényszermunkára ítéli az ifjút. Samlak hiába követeli vissza a rabnőt, faraó megtagadja visszaadását, sőt Egyiptom királynőjévé koronáztatta a leányt. Emiatt Samlak és faraó között háború tör ki, melyben a faraó elesik, serege megszabadul. A zürzavarban Ramphis kiszabadul a kőbányából és a főváros felé tart. A város kapujában találkozik megvakított apjával. A fia bosszút akar állani; a faraón már nem lehet, mert már halott: de él a felesége. A palotában találja egykori kedvesét, most faraó özvegyét. A helyzet tisztázódik, a két fiatal szív egymásra talál. Ramphis elűzi az ellenséget, ő lesz faraó, de váratlanul feltámad a halottnak vélt Aahmes faraó. Ramphis átadja neki a koronát: a nép ezért őt és Theomist megkövezi. Aahmes fájdalmasan megőrül és a koronázási ünnepen valóban meghal.

A film amerikai sikerére jellemző, hogy az Egyesült Államok elnöke külön vonatot bocsátott Lubitsch rendelkezésére, mikor a film premierjére New-Yorkba utazott.

Szerkesztői üzenetek.

B. K. urnak, *A falu basája* című cikk nem közölhető, mert ilyen cikkeket a Székely Újságban nem szoktunk közölni. Az abban foglaltak két ember magánügye, akik panaszaiikkal forduljanak az illető felsőbb hatóságokhoz. Egy jelentéktelen falusi bíró apró visszaélései nem oly közérdek, mely más távoli községbeli olvasóinkat is érdekelhetné. Ha a cikkét mégis közölni akarja, úgy a Nyílttér rovatban, aláírásával, előleges díjfizetés mellett megteheti.

Brassó után Kézdivásárhely

mutatja be azt a szenzációs filmet, amely film Palesztinában és Egyiptomban játszódik le.

Ki ne ismerné a bibliából

Krisztus életét?

Most megláthatja a városi Apollóban márc. 1-én és 2-án.

Csodás szépségű, eredeti helyszíni felvétel.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

No. 3441/1924.

Primaria orasului Targul-Sacuesc.

Hirdetmény.

Kézdivásárhely város tanácsa 1924. év április hó 15-én d. e. 10 órákor a városi tanácsnál tartandó nyilvános árverést hirdeti a város mezei, továbbá a „Katrova” és „Kétág” erdei vadászati jogainak bérbeadására.

Az árverésnél a számviteli törvény 78—83. szakaszai a mérvadók.

Targul-Sacuesc, la 18. Februarie 1924.

Cosma,
pt. primar.

Hirdetmény.

Értesítem a vásárolni szándékozókat, hogy a kézdivásárhelyi 2660. sz. tjkvben 1250., 1254. hrsz. alatti emeletes kőházat eladom. Közlelbbi feltételek irodámban (G. Averescu-ut 30.) a hivatalos órák alatt megtehető. Amennyiben a szabadkézből való eladás nem sikerül, önkéntes árverésen 1924. március 2-án d. u. 2 órákor adom el.

Dr. Lukács Vilmos, ügyvéd.

Tisztességes magános nő

házi teendőik ellátásáért lakást és tüzelő anyagot kap. Érdeklődni lehet a Székely Újság kiadóhivatalánál.

Nr. 177/1923. excecutional.

Publicatiune de licitatie.

Subsemnatul executor judiciar aduc la eunostinta publica in senzul legii artieul XL. din 1881. §. 102. respective XL. din 1908. §. 19. cumea lucrurile urmatoare s. a. garnitura masina si masina de semnat care in urma decisiului Nr. 1772/2. din anul 1923. al judecatoriei de ocol din Tg.-Sacuesc s'au excecavat in Tg.-Sa-cuesc in favorul excecutorul Br. Apor. Péter dom. in Turia repr. prin avocatii dr. Fekete András si dr. Elekes Béla dom. in Tg.-Sacuesc pentru incasarea capitalului de 750 lei si acces. prin excecucie de acoperire si cari s'au pretuit in 103.000 lei se vor vinde prin licitatie publica.

Pentru efeptuirea acestei licitatiuni, pe baza decisiului Nr. G. 5366/1923. al judecatoriei de ocol din Tg.-Sacuesc se fixeaza terminul pe 29. Februarie anul 1924. la orele 8 a. m. in comuna Tg.-Sacuesc locuinta in excecvatul si toti cari au voie de a cumpara sunt invitati prin acest edict cu observarea accia, ca lucrurile susamintite vor fi vandute in senzul legii XL. din 1881. §. 107. si 108. celor cari éau mai mult, pe langa solvirea in bani gata si in caz necesar si sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incassat face 750 lei capital, pana acum straverite de 394 lei 55 bani.

Intracat mobilele cari ajung la licitatie ar fi fost excecuate si de altii si acestia si-ar fi castigat dreptul de acoperire, licitatie prezenta este ordonata si in favorul acestora in senzul artieului LX. din 1881. §. 102.

Dat in Tg.-Sacuesc la 15. Febr. 1924.

Stefan Molnár,
excecutor judecatoresc.

Önkéntes árverés.

Özv. Csekme Lajosné Szénpia-utca sarkán lévő belsejét március 2-án d. u. 3 órákor nyilvános árverésen örök áron eladja.

Papa: Hová sietsz kis fiam?

Fiu: Sietek, a mama parancsolta, hogy jegyzetessék elő páholyt a

FARAÓ HITVESE

című szenzációs mozi előadásra.

Papa: No akkor siess fiacskám, siess! Halálomig bännám, ha nem kapnánk jegyet erre az előadásra.

Jó karban levő

üzleti berendezés eladó.

Megtekinthető FODOR JÁNOS polg. isk. igazgatójánál.

NEM KELL REKLÁM!

Hisz mindenki tudja, hogy a legjobb tortákat, süteményeket, piskótákat, tea-tésztákat stb.

JENCSEVICS ARTHUR készíti COVASNA (Jud. Treiscaune.)

Ha Ön külföldön volt és ezért nem tudja, úgy siessen egy lev. lapon rendelje meg szükségletét.

GOLYÓS CSAPÁGYAK

MÁV cséplőkhöz és

más gépekhez, továbbá

STAUFEREK

állandóan raktáron

BARTHA ÁRPAD,

Sft.-Gheorghe—Sepsiszentgyörgy.

Jó karban levő

grammofon eladó.

Megtekinthető a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t-nál

JENCSEVICS ARTHUR-féle

Kovásznai

„Horgász Gyógyviz”

KÉTSZERSÜLT

gyomor-bajosoknak nélkülözhetetlen.

Készíti:

JENCSEVICS ARTHUR

KOVÁSZNA, HÁROMSZÉKVÁRMEGYE

Saját gyártmányu

TÉLI SZALÁMI,

zsir, sózott és füstölt szalonnák, füstölt sonkák és egyéb felvágottak napi áron kaphatók nagyban és kicsinyben.

Kovács Rudolf, hentes.